

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **VASÁRNAP** és **CSÜTTÖRTÉN**eken.
Előzetési ár:
negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hevé a háziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Az eltévedt obstrukció.

A képviselőházban a véderőjavaslat volna napirenden, de napok óta még csak szó sem esik róla. A tanácskozás idejét apró-cseprő ügyek fölött való névszerinti szavazások számára foglalja le az ellenzék. Néhány obstruáló szabadságot kér, más obstruálók ellene szólnak s azután névszerinti szavazással az egész ház, az ellenzék is, megtagadja a kért szabadságot. Ezzel rendszerint vége az ülésnek; a törvényhozásnak eltelt egy munkanapja, pedig minden egyes napja sok ezer koronájába kerül az országnak s a közügyek intézésére, törvények alkotására volna fordítandó. De így végtelen unalmú névsorolvasásban, tejes meddőségben telik egyik nap a másik után, semmiféle célhoz senki sem jut közelebb és egyelőre kilátás sincs rá, hogy ez a sivár állapot egyhamar véget érjen.

Mindig veszedelmes, forradalmi jellegű eszköz az obstrukció, mert felforgatása a parlamenti rendnek, erőszakitéle a kisebbségnek a többség akaratán. Habár helyeselni egyáltalán nem s még csak menteni sem, legálább érteni lehetne az obstrukciót? A jelenlegi obstrukció nem valamely cél érdekében, hanem az ellenzék esett sérelem miatt folyik; így pedig saját obstrukció-mivoltához képest is eltévedtette az irányát, a tárgyat és a várt hatását is. Júst Gyula taktikája megint kudarcot vallott, mint minden alkalommal pártvezérsége óta.

Az ellenzék teljesen elvesztette szeme elől a véderő kérdését. Az ellen indult élet-halál harca, de útközben félrecsapott. Obstrukciós ürügynek akart felhasználni egy jelentéktelen incidenst s azt olyan nagyra fújta föl, hogy most már sem elintézni, sem mellőzni nem tudja. Most ott rekedt, nem tud mozdulni sem előre, sem hátra. Egy vidéki pártgyűlésen elhangzott bíráló megjegyzést óriási túlzással a párt becsületén esett nagy sérelemnek tüntetett föl és keményen megfogadta, hogy addig nem hagy föl a technikai obstrukcióval, a míg tejes elégtételt nem kap az ország színe előtt. Elégtételt nem kaphat, mert sérelem sem esett rája, de most már abba sem hagyhatja egykönnyen a becsülete nevében kezdett mellékharcot és nem folytathatja a fősátát.

Igy botlott meg az ellenzék a saját maga gáncsvetésében; így obstruálta meg saját magát. Ezért nem hall a közvélemény semmit arról, hogy tulajdonképpen hát miérről is rossz a véderőjavaslat, miért annyira rossz az ellenzék szemében, hogy miatta még az alkotmányosság alapját, a többségi elvet is megsérti, hogy miatta még az ország nyugalalmát, a közélet-rendjét is főkavarni kész. Tulságos hevében túlugrott a célon s álszeméremből röstelven vagy makacsságból nem akarván visszafordulni, nem juthat el az igazi küzdelemhez, a véderő-vitához.

Vizont azonban arról sem győzheti meg nemhogy az országot, de saját ellenzéki hivatit sem, hogy a miért most harcol, az állítólagos pártselelem méltó ok a technikai obstrukcióra. Valahol egy szerény faluban, egy pártgyűlésen elítélő nyilatkozatot tettek az ellenzék magatartására, sokkal kevéssé esetet, mint a minőknek ezreivel illeti az ellenzék folytonosan a kormányt és a többséget, a melyekért azonban senki sem követelt elégtételt a Ház előtt. Hát már most hogy lehessen megnyerni az ország közvéleményét annak a fölfogásnak, hogy itt mos akkora sérelem esett az ellenzéknek, a mely fontosabb minden közügy-nél, fontosabb magánál a véderőkérdésnél is?

Bizony az ujjelszó, a mely körül az obstrukció most folyik, nem alkalmas arra, hogy rokonérzést vagy éppen lelkesedést keltsen az ellenzék mozgalma iránt. Minden higgadt ember érzi, hogy a parlamenti ellenzéknek semmiféle sérelmét sem lett volna szabad az országos érdekű véderő-vita elé helyezni: fontosságban, még ha valódi és súlyos sérelem esett is volna rája. Ez is a rideg pártönzés színetét viselte volna magán. Mennyivel kevéssé lehet hódító, megnyerő hatású az ellenzéki érkekenykedés így, hogy még tárgyi alapja sincs.

Az ártéri főkönyvek. A Körös-Tisza-márosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat és több az ártérülethez tartozó községek között a kölcsönjárulékok és kezelési költségek közül komoly jellegű differenciák merültek fel. Több község — köztük Makó város is, — megtagadta az ártéri főkönyvek lezárását.

Mi az ármentesítő költségek beszedését, elkönyvelését és behajtását nem te-

kintjük átruházott állami funkcióknak hanem minden, az ármentesítő társulatba tartozó község; sajátos érdekének melyet az ármentesítő társulat vezetőségével egyetértőleg, békésen kell elintézni.

Ezt az ügyet — érteve alatta az ártéri főkönyvek lezárását is, elintézhetni az érdeket községekkel békésen és közmegegyezésre, és az automon hatáskörrel felruházott ármentesítő társulattal.

Igaz, hogy sem a Tiszavölgy és melékfolyóinak szabályozásáról szóló 1884 évi XIV. t. c. sem a vízjogról szóló 1885 évi XXIII t. c. ezekről a teendőkről tüzetesen nem intézkedik, de több pénzügyminiszeri rendelet tartalmaz intézkedéseket a beszedés és behajtás körül követendő eljárás tárgyában. — Annyi bizonyos, hogy egyöntetű eljárás — még a közérdekeknek kimondott ármentesítő társulatoknál sem követték.

Nagyon jól tenné a Tiszavölgyi társulat, ha motu proprio e tekintetben, a kormánytól kezdeményezőleg és konkrét javaslattal lépne fel, hogy az anomáliáknak és torzalkodásoknak — egyszer már vége szakadjon. Addig is azonban tenni kell valamit.

Ma úgy áll a dolog, hogy a társulat megfekteti az ártéri főkönyveket, az évi kirovást azokban előírja, illetve bevezeti. Azután kiadja minden egyes községnek a maga főkönyvét a mely azután a beszedést elnaplózást, elkönyvelést és behajtást eszközözi.

Az érvényben levő rendeletek értelmében csak arra kötelesek a községek, hogy akár az önkényt fizetett, akár közigazgatási végrehajtás útján behajtott visszabizonyítási járulékokról egy évre szolgáló és hivatalból kiszolgáltatandó bevételi naplót vezessenek s a költségen járulékokat a kir. adóhivatalba, a kezelési költségeket pedig az ármentesítő társulat pénztárába szolgáltatásuk be.

Az elkönyvelésről és a főkönyvek lezárásáról: szó sincs.

Már pedig mi — úgy az ármentesítő társulat, mint a községek — érdekből helyesnek tartanánk, ha mindazon munkálatok a községek kezében összpontosítottatnánk.

Az évi kirovás előírásai körül még csak az lenne a társulat kötelessége, hogy az év végén lezárt főkönyvekből ujjonnan megfektetett főkönyvekbe, a bírtokváltások figyelembe vételével a hátralékokat rakja át.

Ennyi volna a társulat teendője és nem több.

A főkönyveknek ide-oda való hurcolása és küldözgetése zavarólag hat a lezárásra s a hátralékok nyilvtartására annél fogva azok elkészítése is s a társulatnak többé kerül

mínha a könyvelési és lezárási munkálatokat saját közgeci s nem a községekkel végezteti.

Nagyon természetes, hogy ezeket a munkálatokat az eljáró közgeci közgecnél homorálni kell. Krisztus koporsóját sem őrizték ingyen.

Csak Szentesen a befizetéseik 6000-en felül vannak: Több ezreze rug az ártéri nyugta — könyvek száma, melyeket szabályszerűleg ki kell állítani és év végével lezárni. Hat még ezen tételek elkönyvelése és lezárása, mennyi munkát vesz igénybe?

Az armentesítő társulat saját érdekébe cselekszik, ha az itt elmondottakat, — melyeknek nagy részét magának vallja az e tárgyban élészett bizottság tekintélyes része is, fontolóra veszi.

Dr. Sz.

Gazdák és a vámpolitika.

A Magyar Gazdaszövetség kérvénnyel fordult a képviselőházhoz a montenegrói szerződés tárgyában. Ugy látszik, hogy ez a szerződés nagyobb hullámokat vet, mint sejtetni lehetett volna. Ennek egyik oka a megmégülő osztrák támadás a mostani vámpolitikai rend ama rendelkezései ellen, melynek a magyar mezőgazdaság veszi hasznát. Tervezett akció folyik túl a Lajtán, hogy a gazdasági kiegyezés szellemét lassankint új tartalommal töltsék meg, és az osztrák nagy ipari körök érdekét és imperialista törekvéseit tegyék uralkodóvá.

A montenegrói szerződésnek az általános vámpolitikai kérdések kapcsolatában ismerjük föl igaz jelentőségét, valamint az argentiniai hus behozatalának problémája sem azt jelenti csupán, hogy néhány ezer több vagy kevesebb mázsa hus csinal-e versenyt a magyar állattenyésztésnek. Senki sem állíthatja, hogy a montenegrói szerződésben engedelmzett előjóság behozatal számbevéhető versenyt támaszthat a magyar hústermelésnek, maguk a gazdák sem állítják, mégis félnek következményeitől. Elvi kérdés a szerződésben: hogy előállítot hozhatnak be, hogy vámentesen hozhatják be és hogy Németországnak módjában van előlünk elzárni a határt, ha a Montenegrből behozott marha beteg. Vajon nem volna e súlyos hiba, ha mi ezt, a látszatra kis jelentőségű szerződést megkötőnk akként, hogy Németország kezébe hatalmas gazdasági fegyvert szolgáltatunk magunk ellen? Arról nem is beszélünk, hogy Németország azt a fegyvert ha a politika úgy kívánja, nemcsak a maga javára forgathatja ellenünk. Nemcsak súlyos hiba volna a gazdátársadalom részéről, ha akár a montenegrói szerződést, akár az argentinia hus kérdését a behozható áru nagysága szerint itélne meg csupán, hanem vakságilag is meg lehetne vádolni, a miért nagyobb szempontra emelkedni nem tudott és a nemzet gazdasági jövőjéből áldozott föl.

A Magyar Gazdaszövetség kérvényét a montenegrói szerződés tárgyában ebből a szempontból itéljük meg és méltányoljuk. Ebből a szempontból mérlegeljük az argentinia hus dolgában támadt osztrák kavarodást, a melyben talán még nem látszik meg tisztán a rendszer; az osztrák imperialista célt nem mutatja még világos kiforrottságban, de keresi az érvényesülést — egyelőre az argentinia hús és a montenegrói szerződés jó megoldásával. A mint jó forrásból jelentik, a magyar földművelésügyi kormány hajlandó újabb argentinia húsállomány behozatalához az engedelmet megadni, ha az osztrák kormány rekompenzációt nyújt érte. Adhat-e valami gazdasági jót az osztrák szomszéd, amit vámpolitikai hatalmuk csorbításáért cserébe elfogadhatunk: ezt a kérdést vetjük föl. Mi úgy látjuk, hogy ezt a kérdést más területre átvinni, mint a melyben van, és lennie kell, inkább a lecsuszamlásnak az útja, mint kompenzáció. Különbö meg kell várnunk, míg a tárgyalás anyaga nyilvános-

ságra nem kerül, hogy tisztán ítéleshünk.

A gazdaszövetség föliroda bő kivonatban a következő: Aggodalmas a montenegrói szerződésben a vámentesség engedelmzése. Rést üt ez vámpolitikai rendszerünkön és eddig követett vámpolitikánkon. Alkalmat fog adni ez a precedens a Balkán államoknak arra, hogy velünk szemben a szerződések lejártával ily alakra helyezkedjenek és elősegíti azt az agitációt, a mely ily irányban bizonyos oldalról, különösen Ausztriában máris megindult. De a gazdáközönség leg-súlyosabb aggodalma az előállatbehozatal körül összpontosul. A Németország által kötött állategészségügyi egyezés (1908. évi XXV. törvénycikk 4. cikkelye) ugyanis a következőben hangzik:

„Ha szerződő felek egyikének területén a keleti marhavész lép föl, a másik félnek jogában áll a kérdésöz, sertések, állati nyers-termékek és a ragadós anyag elhurcolására alkalmas tárgyak bevitelét a betegség veszedelmének tartamára megtiltani vagy korlátozni.”

Ezen igen szigorú és igen súlyos s a maga nemében egyedül álló rendelkezést tekintve, vagy nem lett volna szabad az előállatbehozatal engedelmzési, vagy pedig ha már az elkerülhető nem volt, akkor a Montenegrből való szerződési tárgyalásokat megelőzőben, a kattarói kerületnek extraterritoriális való nyilvánítás mellett, teljes biztosítékot kellett volna szerezni Németországtól az iránt, hogy a kattarói kerületet ilyen extraterritoriális területnek elismeri s ennél fogva a keleti marhaveszedelemnek a kerületben való föllépése esetén a monarkia és Magyarországgal szemben fennálló elzárási jogával élni nem fog.

Ezen biztosíték megszerzése nélkül állattenyésztésünket és egész mezőgazdaságunkat soha nem gondolt katasztrófa érheti. Ennek a katasztrófnak lehetőségére, feloldásunk érteében a melyen tisztelt képviselőházunk és a Ház minden tagjának figyelmét a legkomolyabban fölkérni! kötelességünknek tartjuk. Senki sem mondhatja, hogy ez az eshetőség nem következketik be, mert a mi életünkben már a keleti marhaveszedelem behurcolása Magyarországon megtörtént; mert Montenegrből a legprimítivebb állategészségügyi viszonyok vannak s Montenegro a legszorosabb gazdasági összeköttetésben van Törökországgal, a melyben a keleti marhaveszedelem kiirtva nincsen. De az sem állítható, hogy Németország adott esetben biztosított garancia nélkül ezen jogával velünk szemben élni nem fog, mert nem is szólva arról az elbánásról, melyet sertésforgalmunkkal szemben tanúsított, egy adott alkalomból juhkitvelünket teljesen elzárta és ezt a tilalmat többé nem is sikerült megszüntetnünk.

Bizalomteljesen fordulunk a Mélyen Tisztelt Képviselőházhoz és arra kérjük, hogy a montenegrói szerződés tárgyalásánál kifejtett aggodalmainkat a legkomolyabban méltányolni és főképpen az esetre, hogyha addig a kormányunk nem sikerül kifejezett és intézményes biztosítékot szerezni Németországtól az irányban, hogy különösen a keleti marhavésznek a kattarói kerületbe való behurcolása esetén a hivatkozott állategészségügyi egyezésben részére föntartott joggal élni nem fog, vagy ha ennek nemsikerülése esetén a kormány kiegészítő tárgyalások után a jelen szerződés módosításával nem tudja azt kieszközölni, hogy Montenegrből előállat ne hozassék be, hanem a levágás montenegrói területen a határon történjék, arra kérjük a Mélyen Tisztelt Képviselőházat, miszerint a főnagyon nagy kockázatot tekintve, mely katasztrófát hozhat a magyar állattenyésztésre és a magyar mezőgazdaságra, törvényhozái felelőssége érteében s a magyar mezőgazdaság iránt mindenkor tanúsított jóakarataánál fogva a montenegrói szerződést jóváhagyását kegyesen megtagadni méltóztatssék.

Ujdonságok.

Szentes, 1911. július 23.

— Szárazság. Komoly aggodalom fog el mindenkit, a már több mint egy hónap óta tartó szárazság miatt. Búza után a második legfőbb terményünk, — melyből jó esztendő esetén sem terem annyi, — hogy importra ne szorulóink, kezd elszűlni s a szikvegyletű talajon a csöveget ki sem hozta. Királyságon, Dónaton, Fábiansbastyénben még csak állanak valahogy a kukoricák, mert ez a tájék három héttel ezelőtt jó esőt kapott, — de a határ többi része — bizony — siralmas képet mutat. Emelkedik is a kukorica ára rohamosan s ha így tart még valameddig a szárazság, meg fogja közelíteni a búza árát. A dinnye, tök és az összes hüvelyes vetemények is össze vannak zaugorodva, mert a levegő majdnem páramentes s így harmat lecsapódás sincs. Az utóbbi tíz év megfelelő időszaka alatt a barometer nem állott állandóan olyan magasban, mint az idén. A hullott csapadék, a város 68000 hatástráls hold területére elosztva, egy hónap alatt: 0.5 milliméter, tehát jó harmat számba se megy. Ezzel szemben vigasztalásul szolgál, hogy a csepőlőgek kitűnő idő jár. A csepőlőgépek ontják a szemet. A búza termés jó közepes, a minőség kifogástalan, piros, telt szemű s gazdag sikkert tartalmaz. Az idén az alföldnek lesz a világon legszébb búzája. A tavaszi árpa a közepen alól maradt, a zab gyenge. A kaszáló lucernák is sanylik a szárazságot, a magherék elég jól állanak, de ezreke is kollele már az eső. A takarmányrépák levelei kezdenek száradni. A gyepék le vannak sültve. A réti gaz is érzi az eső hiányát. Szóval esőért könyörgünk Uram Isten!

— Roskadózó ártéri hid. Az 1890-es évek elején, midőn a város lemondott a kurcaai hidvam szedési jogról, ennek ellenében a vármegye kötelezettséget vállalt arra, hogy a hajó alomást, a Tiszával párhuzam kiépített gátig vezet; mintegy 200 méter hosszú ártéri fahidon a vámszedési jogot kapjon. A város meg is kapta. A vámszedési jogot, mint hídutajdonos azelőtt a vármegye gyakorolta. Erről Csongrádvármegye közönsége akkor mondott le, midőn Vadna y főispán kezdeményezése és bejolyása folytán a kormány s Szentes és Csongrád közötti, úgy vicinális vasúti, mint országos közúti érdekét szolgáló vashidat kiépíttette. Ugyanekkor a vármegye a mostani ártéri hídra vonatkozólag nyert vámszedési jogáról Szentes város közönsége javára lemondott, de azon határozott kikötéssel és a Város által elfogadott kötelezettséggel, hogy ezen vámtárgyaló jövőre Szentes város fogja fenntartani. Azóta Szentes város tartja fen ezt a hidat, Ugy, a hogy. A beérkezett panaszok mutatják, hogy miként tartja fenn Most az a helyzet, hogy az elkopott és elkorhadt palincos pótlására van ott — lerakva a jármok mellett — anyag készlet — elég. Amde a Város nem gondoskodik arról, hogy ezek a korhadt palincosok szűkös képet, esetleg nap-nap után ki-pótoltassanak. A vámszedő — a ki különben sem szakember — segítség nélkül erre a munkára képtelen. A városnak vámszedési joga van, azért koatl a mit kóstál: kötelessége a hidat

jókarban; tartani. Ez az objektum, midőn a vármegye a városnak átadta, 120000 koronát ért s a városnak a vámszedésből tisztességes jövedelme van s a jövedelem arányában a város nem fordított ennek a hídnak fenntartására annyit, mint a mennyire közbiztonsági és közlekedési szempontból szükségelt volna s hagyja a hidat elpusztulni mindaddig míg egy következő nagy szerencsétlenség folytán melynek majd nem fog gázdája akadni, az előállható kárt tízszeres költség árán sem fogja bekötni. Azután végré is; egy vám tárgy nem fejtés téhen hogy abból hasznót húzzunk s ráadásul még — agyon fejjük.

— A kecskeméti földrendés okai. Fügycelmessé tesszük olvasóinkat lapunk mai számának "Csarnok" rovatában közölt minket is közvetlenül érdekel Földrendés és tudományos magyarázatát. Ezt a teljesen tudományos alapon nyugvó szakszerű és népies ismertetést Torday Lajos írta, a szentesi főgimnázium képzett tanára, a hit szerencsés van lapunk belmunkatársai között sorozhatni. Torday Lajos most több geologus és szelmológus társaságában kecskeméten időzik, hogy a földrendésről szóló tanulmányait egy szaklap részére tudományos formában megírja. A lapunk részére írt népszerű ismertetését, bizonyára hálás köszönettel veszi Szentes város közönsége. Tudás munkatársunkat fáradozásai közben melegen üdvözljük.

— Tisza gróf és a vármegyei tisztviselők. A Varmegyei Tisztviselők Országos Egyesülete igazgató-választmányi ülésén átnyújtották Tisza István grófnak az egyesület örökös tisztelbeli tagságáról szóló díszoklevelet. Tisza szép beszédben köszönt meg a kitüntetés, s a vármegyei tisztviselők fontos és önzetlen működését magasztalta.

— A tüdővész széruma. Az utóbbi időben nincs nevezetesebb orvosi érdekesség annál a fölfedezésnél és az azt követő kavardásnál, amely Wettenstein József dr. nevéhez fűződik. A szürke és ismeretlen nevű orvos egyszerű világszeneció körpompájába került, a betegek száza és száza meggyógyulónak neveztek a Comain föltalálóját, aki mérezen hirdette, hogy a tüdővész bacillusainak elpusztító szerét megtalálta. Aztán arról a részvénytársaságról is olvasant, amely Wettenstein dr. fölfedezésének értékesítésére nagyszabásu szanatóriumot épített s országos botrány között történt meg az a példátlan eset, hogy egy tüdőbeteg szanatóriumot fölösliattak csendőri karhatalommal s a betegekét kilakoltatták ágyaikból, amidőn az az eset megtörtént, nem érkezett hír Wettenstein József dr.-ról. Most Szegeden járt a Comain fölfedezője és számot adott küzdeleiről, a Comain soráról. Nem kurtajta azt, hogy tényleg hatalmas orvoszer-e a Comain a tüdővész pusztítója ellen. De föltette saomorú perspektiva nyílik meg annak konstataciójával, hogy nálunk tudományos faktorok, szakemberek sem tartották kötelességüknek szakértői vizsgálat alá venni azt a fölfedezést, amelynek elvégre diplomás orvos a szerzője s amely ha csak részben is válik be, a legborzalmasabb betegség leküzdéséért folyó küzdelemnek hathatós fegyvere lehet; ellenben bizonyos hogy Parisban részvénytársaság eszéni nagyszabású tüdőbetegszanatóriumot, amelyben Wettenstein módszere szerint kezelik a betegekét s egy londoni világipar, a London News a szanatórium vezetőjét, Szendeffy budapesti orvost, mint a tüdővész szérumának föltalálóját mutatja be. Akkor, amikor Wettenstein dr. azt sem tudja keresztülvinni, hogy a belügyminiszter patentozza a Comaint . . .

— Megvadult ló. Atyai Ferenc félegyházi egány pnteken a szentesi vásárra érkezett. Vele jött családja is, a piacon megállottak, mert Atyainak valami elintézni valója volt a nagy depóban, a lovakat rabizta Ferkó nevű 8 éves fiára s ezenkívül a kocsiiban volt még egy 4 és egy 5 éves gyermek, közben egy bicikli szágúdoit elmellettk, mitől az egy szál díkhen annyira megijedt hogy elzagadta a kocsit s vadrohamban vitte a gyereket a Kossuth utcán. A Sarkadi Nagy Antal úcnál befordult a ló, a fordulással kicsélt az egyik kerék s egyik villamos oszlopnál megállott, szerencsére hóg a gyermekeknek nem történt semmi baja.

— Fej láb. Csömpolyeg ur praktikus férfit, most az egyszer talán tévedésből akaratlanul is igazat mondott. Komoran lebbent be a „Havvársárhely” szerkesztőségébe s minden apród nélkül így szól: — Faradt vagyok unatkozom! . . .

— Ugye nem érdeklí semmi? Vágottt közbe az inas.

— Dehogynem érdekel, sőt! Szólt szeliden Csömpolyeg és ezután elkezdte fejtegetéseit a drágaságról.

— En már meghaltam! — mondta miként kell ócsón hiszt élni! Kérem a hentesek ismét beketlenkedjék, az árakat emelje, a mézásokok dettó s amellett bonyogot és szontot adnak drága pénzért, hát én nem eszek többé székbeli húst!

— Hat mit tetszik enni? kérdék.

— Baronfit uram, sok baronfit, hisz ma is annak a boncolásába fáradtam bele!

— Hogyan?

— Pénteken vettem egy kövér rucit kerékű forintárt; felboncoltam. A máját megérte Horoditz 60 krajcárért, a tolla megér 15 pénzt a sűrjé egy kiló lett ami egy forint husz, tehát nekem másfélt kiló husz öt pénzembre került! . . .

Igy becsült Csömpolyeg és igazat mondott. És alkalommal nem dobuk ki. Pont.

— A Nestlé-féle gyermekliszt egy finom kétszerüst por, melynek főalkotórészt a legjobb csiramentes alpesi tej képezi és mely csak vízzel felforralva, egy nagyon könnyen emészthető és erősítő tápszer nyújt csecsemők és gyermekek részére az elválasztás után, valamint felnőtt gyomor-bajos egyéneknek is. Ezen tápszer 50 év óta az egész világon el van terjedve és az orvosok mint gyermekáplálékot, nevezetesen szoptatott gyermekeknek mint mellék-táplálék, az elválasztás előtt és után mint almenet táplálékot a legmelegebben ajánlják. A Nestlé-féle gyermekliszt minden gyógy-szeretáron és drogériában a megállapított Kr. 1.90 filléres árban kapható. Próbádo-brospektuszát azonnal küld a francia-szajci Hensli Nestlé cég főküzlete, Wien, I. Biberstr. 11. Magyar levelezés

— Méhész kongresszusok. Augusztusban és szeptemberben két helyen is tartanak kongresszust Európa méhészközösséssel foglalkozó nemzeti. Időrendben először, augusztus 4-től 9-ig terjedő időben a magyar német és osztrák méhészek gyűléseinek Konstanzban a Bóden-tó mellett, majd szeptember hónap 10—12-ig a turini nemzetközi méhész-kongresszust tartják meg, mind két helyen már megállapították a "eladók névsorát is, aik között a legkivalóbb elméleti és gyakorlati méhészek szerepelnek. A

turini kongresszus részvételi díja 10 frank a mely összeg július 31 ig beküldendő a kongresszus pénztárába (Place Chateau 25) a hol bővebb fövilágosítással szolgálnak. A konstanzai vándorgyűlésre Szilassy Zoltán országgyűlési képviselő vezetésével mennek el a magyar méhészek a kik fövilágosításért az Országos Magyar Méhészeti Egyesülethez (Budapest IV. Veres Pálné-utca 29.) fordulhatnak.

— A nyári vásár. A vásártér egyik fele üres, mert a ragályos szaj és körm-fájás miatt hasított kőrű állatokot felhajtani nem lehetett. Annál élénkebb volt a ló-vásár. A kereslet nagy volt s ennél fogva az árak is magasak voltak. A török hadsereg részére vásárolt apró hátas lovakért fizettek 250—270 frtot. Remondának valókat 300—325 írtért. vásároltak, de voltak ennél drágabbak is, egy plane 600 írtért. „kelt el. Híntós lovak párja — masod réndű 450—500 írtért lett fizetve. Közönséges jobb minőségű hámos ló darabjait 180—220 írtót is adtak. Harom éves csikók 300—325 írtért keltek el. Szóval a ló ára nagy volt. Tegnap már a kirakodó vásár is megkezdődött kevés barack, de sok alma és körte került a piacra közepes árak mellett. Dinnye nagyon kevés volt. Bognar aruk szépen voltak kirakva a híres szentesi talicskából pedig vagyonokra való rakomány volt. A házi ipar termékeiből, vesszőkosarak és kosarak bőven voltak. Egyébb arukból csak kirakodás volt szombaton. A lóvásárt kivéve, egyébb aruk ban nyomott hangulat uralkodott.

— Vásári zsebtolvaj. A szombati országos vásáron könnyen akart pénzhez jutni Lakatos Mihály hőmezvására helyi cigány. Egy asszonynak a szoknyája zsebéből kilopta zsebkendőbe kötött pénzt s tovább akart vele állni. A rendőrség azonban fölön csípte a zsebtolvajt s most a rendőrség köterében hűsöl, míg a bíróságtól elveszi megérdemelt büntetését. A pénz különben megkerült s tulajdonosának visszaadott.

— A szentesi betörők. Az őszel Szentesen napirenden voltak a betörések. Fel-törték a kőtérn levő ékszerüzletet, ahonnan több száz koronát érő aranyeműt vittek el; betörték Mátéffy Antal üzletébe s kifosztották a [lakatot]; majd Szatmáry Ernőnél Ricz Jánosnál követtek el nagyszabásban tolvajlásokat. A kisebb betöréseknek se szeri, se száma. Érdekes azonban, hogy több helyről egyáltalán semmit sem vittek el a betörők. Meglegették az árak, hogy föld höz verték, őszertörték az értékebb dolgokat. Megesett az is, hogy rájuk teljesen érteetlen holmit vittek el sők veszáry kö-zött. Így például elloptak egy hatalmas barométert, amelyet az országos metéj orológiai intézet tett ki. Ekkor derült ki, hogy a két betörő. akik hónapokon tartották rettegésben Szentes lakosságát, két tizenhatéves gyermek volt: Fekete Nagy Ferencz és Kiss János iparosinasok. A szegedi királyi törvényszék büntető tanácsa pénteken vonta őket fele létségre. Azzal védekeztek, hogy a pénz lóttányagra kellett, a betörések legnagyobb részét pedig csak pajkoságából követtek el. A bíróság Fekete Nagy Ferencet négy hó napi fogházra Kiss Jánost pedig javító nevelésre ítélte.

SALVATOR kivaló bor- és lithiumos gyogyforrás

vese- és hólyagbajoknál, kórúszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenyénél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatáau. Természetes vasmentes ravanyviz.

• Kapható árványgyezekedésekben és gyogysezerdükben. • SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipőczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rüdöli-rakpart 8. •

— Ásatások a határban. Csallány Gábor muz. igazgató az évente szokásos ásatások hatón kezdte meg. Legelőször Berekháton a Tanczki féle földön, majd a felső csordajáráson, fábiansbestyénben, Dónán, Mártélyon és csanyteleken. Miután ásatások iránt — igen nagy érdeklődés mutatkozott a közönség részéről a multban is, ez-úton hívjuk fel a közönség figyelmét, annál is inkább mert az ásatások az előzmények alapján szép eredménnyel kecsegtetnek.

— Baleset a cséplésnél. Vadász Mátyás 14 éves fiút aki Alsórért 182 sz. a Farsang Ferenz gazdálkodónál lakik s a kinek a cséplésnél segédkezést a sok légytől nyugtalan nyomtató ló úgy megrugta hogy kerja elött. A súlyosan sérült fiút a vár megyei kórházba szállították.

— Ifjú pár a bíró előtt. Apró kis tragédiák gyakran csúsznak a nagyoknak, a helyrehozhatatlanok, ám de ha van, a ki talán csak egy szóval is — idejében közbelep, sok baj csirájában sul meg. Ilyen eset történt ma a békebírónál Hmvasárhelyen R. P. Vajda utcai lakos pár héttel ezelőtt összehesztet a feleségével, Z. Eszterrel. Az asszonyt meg is ütötte a férj. Ott évi házasság után először az erősz. felindultság szorította ököibe a férfi tenyerét. És az asszony ott hagyta s ügyvéd kezébe adta a dolgot. Szokatlan dolog, hogy a házastársak a bíró elé viszik ügyüket. Nagy Ernő is nagyot nézett, mikor a belépő feleket meglátta. Rögtön a béke hangján szolt hozzájuk. — Nézzek — szolt — a házastársi viszony sok mindent megmagyaráz, a mi idegenek közt más-cbiralnia aia esik. Maguk szerették, sőt most is szeretik egymást, miért buzakodnak. A béke erénye a leg-szebb dolog s ha a férfi belája hibáját s megbékél, azal meg nem alakodik meg Béküjének ki. Nem bánthatja, nem sértheti meg bocsáthatatlan az azt, a kivel egy pár-nára hajja a jejt!... Látható jo hatást tett a beszéd a fiatal házaseslekre. Lopva az asszonyra nézett a férfi. Az asszony nagy fekete szemével úgy nézett a férfira, mint a hívó az isten szoborra. Tekintették egybe olvadt. Bocsáss meg Eszter! Szólt csendesen a férj. És az asszony nem szolt semmit, csak mellé állt az urának s remegve fogta meg a karját. A bíró kihirdette az ítéletet, hogy a per megszűnt. A fiatal pár szótlanul csendesen ballagott le a bíróság lépcsőjén, el haza a kihűt családi lézékbe.

— Vizionteladók. Méltányos olcsó árvásárolhatnak mindenféle pápiros írószert továbbá papírzsákok, pergament hólyag és sztrénya papírokat, valamint szentesi és különféle képes levelezőlapokat, Szilágyi Dezsőnél a Petőfi szálló épületében.

Aki sokat ül, rosszul émszt. A nap olyi királyi orvosi-klinika tudományos jelentései felemlitik, hogy egy kisadag természetes Ferenz József keserűviznek naponként éhgyomorra való használatá nemcsak megjavítja a gyomorműködést, hanem a belek renyhességét is sok esetben annyira mérsékli, hogy más orvosszerek használatá feleslegessé válik. — A gyógyszerértárakban és fűszerkereskedésekben határozottan valódi Ferenz József-keserűvizet kell kérni, A Székiüldési-igazgatóság Budapestén.

Néhány szó a földrengésekről vonatkozásal a Kecskemét és vidéke földrengésekre.

Írta: Torday Lajos
all. főgimnáziumi tanár.

Veszény, 1911. július 15.

Kötelességemnek tartom, hogy az egész

országot lazás izgalomban tartó földrengésről s ezzel kapcsolatban a temesvári meteorológiai és seizmológiai obszervatóriumban szerzett tapasztalataimról szakközleményt írjak annyival inkább, mert mind nagyobb-nagyobb hírdit azokon általam itt többek előtt kifejezett nézet, miszerint nagy befolyással vannak az ártézi kúta földrengés létrejöttére s így kétfősen fontos e kérdés fejtegetése városunkban.

Immár egy hete a borzalmas katasztrófának, a Kecskemét és vidéke földrengésnek, mely ezeket remítet meg és döntött szomorú kétségbeesett helyzetbe. Szóllak hozzá a tudományos világ kitűnősegei, erről beszélnek a népek százezer és milliói, s alig van a földnek olyan vidéke s olyan lakója, a kibem mely részvétet ne ébresztett volna a rettenetes csapás!

Nem csoda, hiszen minden elemi csapásban van valami természeti szépség, egyedül ez az, a mi rémes, a mi borzasztó az egész valójában, minden hatásában. A természeti csapások mindegyikében, a hatalmas tűzvészben, az arviz pusztító rohamában, a dühöngő orkanban, a cikázó villámban, a felhőszakadásban, a cikázó villám, a dühöngő orkanban stb. van valami borzalmasan szép, a természeti szépség valami csodás megnyilatkozása; de a földrengés, ebbe benne van a rettenetes tűzvész-pusztító ereje, a dühöngő orkan és romboló arviz féktelensége, a felhőszakadás iszonya, a cikázó villám 'tüzes istennyi' -ja s minden, a mi borzalmas, a mi félelmetes, de semmi nincs, a mi szép volna. Egy gyötrelmes, kínos, sőt borzalmas álom, melyet a még kínosabb ébredés követ a maga rettenetével, rombolásaival, szomorú valóságával!

A Kecskemétén mostanában megismétlődő kisebb földrengésekről beszélgetve többekkel volt alkalmam eszmét cserélni ezek okairól s mindinkább megerősödött bennem az alább közlendő feltevésem. Nem vagyok geológus, csak mint fizikus szólok a dologhoz, s nem is akartam ilyen geológiai kérdéseket tárgyalni, most azonban, midőn Szakacs Andor cikkében ezen feltevésekhez hasonlókat látok tulajdonitani a földrengés okainak, még jobban megerősödött bennem az s ezézetemet röviden a következőkkel támogatom.

Tudjuk, hogy mi az a földrengés és hogy két féle földrengés van, úgymint vulkanikus földrengés, meiyet a vulkán tűzhelyen fejlődő gőzök és gázok feszítő ereje idéz elő, és nem vulkán földrengés, melynek az eddigi tapasztalatok szerint okai lehetnek: vulkáni jelenségek, továbbá a víz bomlasztó és vajú munkája és végül a föld geológiai szerkezete. A nem vulkán földrengés ismét kétféle lehet, úgymint: beomlasi és dislokációs vagy tektonikus földrengés. E mostani földrengés is dislokációs is vagy tektonikus volt.

A földrengés hatásának minőségét, a mit a nép földindulásnak is nevez, nem kell ismertetnem, sajnos szomorúan tapasztaljuk mindannyian! Sokkal nehezebb az okának megállapítása, mivel csak hatását ismerjük direkté. Az indirekt megfigyelések alapján állapítható meg azután a földrengés fészke, mert a hóf lüktető, vagyis függőlegesen alulról fölfelé irányult a mozgás, ott van a kiinduló hely, míg a hullámozó mozgás, vagyis ezen kisebb nagyobb úgynevezett főtérület megrázkódásának a lökés tovatérjedés törvénye alapján előállott természetzerű következménye, már a távolabbi helyeken jelentkezik csupán.

A kétféle mozgás, a lüktető és a hullámozó mozgásnak ugyanegy helyen való fölépése, — ezen érzi csaldóbas, — fizikailag csak úgy magyarázható, hogy a talaj transversális rezgésének egyes fázisa a lüktető, másik a hullámozó benyomást kelтик a megfigyelőben, a mely érzi csaldóbas lélektanilag is annyival inkább érthető, mivel a földrengésorok hirtelen jött kellemetlen érzi benyomás az objektív itélés nyugodt megfigyelő képességét nagyon gyengíti.

Beszélnék most Kecskemétén forgó mozgásról is, ámde ez a em

egyéb, mint a rosszul alátamasztott és nem homogén eloszlódású testekre gyakorolt hatása akár a lüktető, akár a hullámozó mozgásnak! Probáljunk csak egy nem homogén eloszlódású testet minden 'falsche nélkül' fölfelé dobálni, akkor azt fogjuk tapasztalni, hogy a test nemcsak lüktető, hanem forgó mozgásba is fog jónni és pedig a forgás tengelyének azon oldala felé irányul lesz az elfordulása, a melyről a test súlypontja van.

A földrengés okának megállapítására nézve igen fontos a földrengés eredeti mélységének az úgynevezett geocentrumnak megállapítása. Ez azonban igen nehéz feladat, sokkal könnyebb a hatások intenzitásának, a lökés feletti középpontjának, az úgynevezett epicentrumnak meghatározása.

A földrengés okául a geológusok azért nem igen akarják harározottan a Szakacs Andor cikkében ismertetett s általam alább konkrét adatokkal is megvilágított okot — az ártézi kúta révén elpazarolt sok vízvesztéséget — elfogadni, mert a műszerekkel történt mérések adatai jóval lenntebb mutatják a földrengés okának fészkeit, a geocentrumot, mint a milyen mélyen van a föld gyomrában az ártézi medence. Itt azonban számolnunk kell azzal a körülménnyel miszerint a geocentrum helyének pontos megállapítása számos dolognak és pedig nemcsak a műszeres érzékenységének, hanem az átszámításnak s a 'ártézi medence' mélységének, sőt ama hely geológiai viszonyainak is függvénye, és így nem valószínű, hogy eme tudományos adatok megállapíthatása precízsegének csaknem lehetetlen, bizonyos tekintetben késettetik az 'alföldi földrengések' igazi okának megismerését. (A föld belseje ugyanis sokkal hozzáférhetlenebb, mint az emberi gyomor, már pedig ott is hanyzszor tévednek meg a belyógyászok is a diagnózis megállapításánál). A földrengés okai meghatározása alkalmával hipotézissel kell dolgozni. Az eddigi tapasztalatok eredménye azt mutatja, hogy mindentől jórészt geológiai viszonyoktól függ a földrengés eredetének mélysége, a geocentrum helye.

Igen, de akkor rendben vagyunk, mert nézzük csak meg, milyenek a geológiai viszonyok Magyarországon? Az eruptív közetek, melyek tehát vagy vulkán működésből eredtek, vagy a melyek anyaga a föld belsejéből került a föld felületére, — ezen harmadkori képződmények — nagy szerepet játszanak Magyarország földjének geológiai szerkezetében. Azonban az Alföld geológiai alakulása egészen különleges. Az Alföldön ugyanis, Magyarország e legtermékenyebb talaján, a futóhomok mellett a negyedkori képződmények közül legelterjedtebbek: a lösz, egy homokos, meszes, sárga, rétegzetlen agyagkőzet, melyet a nép 'sárga földnek' nevez s a mely kőzet a legújabb elméletek szerint a szél geológiai működésének eredménye. Ezen diluvialis, földünk történetének egyik legfáttalabb korabeli kőzete az egyébként homok üledékekkel együtt, különböző mélyen van a tenger színe fölött, mint ezt az ártézi kút fúrásoknál tapasztalni lehet. Mig például a föld belsejében az Alföld alatt elterült úgynevezett 'ártézi medence' közepe felé Szentes tájéka 130—140 méter mélységben van e réteg határa, addig a medence széle felé a bánási hegység tájékán már csak 20—25 méterre van a tenger színe fölött. Ezen réteg tehát a közepe felé lánccörbe módjára megvan görbülve, a mi azt mutatja hogy ezen korban — a diluviális korban — az Alföld talaja erősebben süllyedt. Már például Temesvárott bizonyos tekintetben egészen más geológiai adatokat volt alkalmam megfigyelni a Dr. Láng István udvarán eszközölt kútúrás eredményéből, a temesvári főreálisiskola fiaiknál szerzárásban megörzött adatok alapján; mint pl. a szentesi ártézi kút fúrásoknál.

Bizonyosnak tartom, hogy úgy ezen geológiai viszonyok, mint a diluviális kor-

pások által amennyi erősen sújtott lakosokat az újra építés nagy munkájánál nagy munkabérral terheli, addig bizalommal tekintünk a magas kormányra és mindkét városnak fennkölt gondolkodású nemeseihez, hősök feléjük, akik mindenesetre ott lesznek tanácsaikkal, segítségükkel a mindent eljognak követni, hogy ha kell az egész ország anyagi támogatásával is hogy újból felvirágozzék az Alföld mindkét Lászközege a szép Kecskemét és Nagykőrös város, hogy elmondhassuk »Kecskemét és Nagykőrös szebb lett, mint volt valaha» Ugy legyen.

Irodalom.

A »Vasárnapi Újság« július 28-iki száma valóságos illusztrált krónikája az elmúlt hétnek. Kiválóan sikerült fényképfelvételek mutatják be a közelmúlt napokban fővárat hajmásleírő tüzfőregi telepet és a fővárat önépít, több képet közül a miniszterelnök látogatásáról, melyet a földrendés által sújtott Kecskemét városában tett, egy szép képsorozat a múlt vasárnapon tartott régi híró gajnai leányváltásról stb. Az olvasnivaló közt találjuk Szabó Endre költeménye Kaffka Margit új regényének folytatását, Garvay Budor novelláját Barsony István cikkét, Takács Sándor a kiváló historikus cikkét a nagy Szojman sirjáról stb. Tárcaikkal a hétről a s rendes heti rovatok. Irodalom és művészet sakkjáték stb. — A »Vasárnapi Újság« előfizetési ára negyedévre 5 korona, a »Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a »Vasárnapi Újság« kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem uca 4 szám). Ugyanígy megrendelhető a »Képes Népnap«, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, felvére két korona a 40 fillér.

Szentes város polgármesterétől.

5588—1911 sz.

Szentes város tanácsától.

5220—1911 sz.

Hirdetmény.

Szentes városának a műszaki helyszínelési nyomán készült új földadatokat szerinti munkálatai u. m. egyéni kataszteri birtokkivék, kataszteri telekkönyvek, térképvezérlések elkészülvén, azok a városi birtoknyilvántartói hivatalban (túlskurai közgyűlési terem) a f. évi július hó 2 napjától július hó 31 napjáig terjedő 30 napi közsemlére tételnek ki. Erről a birtokos közönséget azzal értesítem, hogy azokat a fenti idő alatt a hivatalos órákban megtekintheti és a birtokbejegyzés helytelensége, a földrészteltek térfogata, végül a földrészteltek mivélési ága és osztályba sorozása ellen a fenti határidő alatt felszólalhatnak és felszólalásaikat szóval bejelenthetik vagy írásba foglalva is beadathatják.

A terület ellen beadandó felszólalások csak akkor vétetnek tekintetbe, ha mérnöki felméréssel s mérnök által felvett vázrajzokkal van igazolva. Szentes 1911 évi június hó 28-án.

5—1

Dr. Mátóffy polgármester.

Józsa Antalnak

Belsőcsézeren 92 hold földje a Veker-ajjal 3 hold heroldi a többi szántóföld új épületekkel együtt haszonbérbe kiadó vagy eladó értekezni lehet ugyanott. 1-1

Varga István

Nagytkői 10 számú tanya földje haszonbérbe kiadó esetleg jutányos áron eladó. Értekezni IV. k. Nagyvörvény uca 38 szám alatt a tulajdonossal. 2-1

GLEICHENBERG
Gyógyhely Gleichenberg Stájerország
Évad: Május 15-től szeptember 30-ig.
Főülmulthatatlan értékű a légzőszervek minden megbetegedésénél
Világhírű gyógytorrások.
Értesítések és propektusok a fürdőigazgatóságnál Gleichenbergben.

Feladás szerkesztő: BANFALVI LAJOS.
kiadóhivatalában »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

A római kátholikus templom közepében, az aszfalt út mentén, teljesen újon építendő házam; áll, egymába nyíló 3 utcai szoba, 1 füveskert zárt folyosó, 1 fürdőszoba, konyha, élekmara, pince és egyéb szükségessé melék épületek. Ártaí kut és vilány bevezetéssel, 200 négyzetöludvar, kert használatfal 1912. év május 1-től haszonbérbe kiadó. Érteklődők írjanak a kiadóba.

Ruberoïd

legjobb fedőanyag
bármily hajlású tetőzetre
kátrány — és aszfaltmentes
egyszerű elhelyezés, fentartási máz szükségtelen
minta és prospektus ingyen
Avenarius — Müvek, Ligettalu (Pozsony)

Minden szó 4 fillér.
Vastagabb betűből 8 fillér.
Legkisebb hirdetés 40 fillér

APRO HIRDETÉSEK

Csak előleges készpénzfizetés mellett. Ecsévébelfi tulajdonosokra pontonon tudunk. (Válaszóhelyeg.)

Ház eladás
A Horváth Gyula-utczában, mely a város egyik legforgalmasabb utca eladó egy 600 négyzetögrű területű telekkel bíró ház. A telken egy 2 szobás és egy két szobás utcai továbbá egy 2 szobás, előszobával bíró udvari lakás, szépen beállított szőlős és gyümölcsös kert ártaí vízvezeték és minden lakástól elkülönített szükségessé melékkeltség van. Esetleg a telek felszerelés, melyen egy 2 szobás utcai és egy 2 szobás udvari lakás van. Kérő is eladó Ugyanott egy 2 szobás udvari lakás az évi Szat-György napotól bérlő adó. Cim megduható lapunk kiadóhivatalában.

Gyönyörű ékszeresek,
pontos órák és minden a szakmába vagy tárgyak olcsón és nagy választékban kaphatók Pláger Miksaál. (Hariss ház.)

Eladó ház

INCEFFÉ 1 ker. Rákóczi tér y szamá ház eladó. Értekezni fenti szám alatt. 0-1

Sok száz vagy 0-1
Snos hölgy (fiatal, vagy 1000 amerikai — bécsi pékmester egyetlen leánya — több magyar hölgy, hajadonok és özvegyek stb.) újat férjhez menül. Komoly szándékú urak (ha vagyontalanok is) írjanak e címre: L. Schlesinger Ber. lla 18. 0-1

2 hold hómek.
szegény embernek is eladó 20—200 koronával hitelbe, azontól munkában részesül, Gauzer Ödön Kalocsa.

Eladó ház.
IV. ker. Nagyvörvényúca 21. sz. ház kedveso feltétel mellett eladó. Értekezhetni IV. ker. Vass-úca 3. szám alatt. 2-1

Egy valódi
OLASZ hegedű olcsón eladó. — Megnézhető HORVÁTH Gyula utca 2-1

5—10—25—120 holdas nagyobb tanács homok birtokok Pestmegyében olcsón eladók, elegendő vételár úszdresse.
Gauzer Ödön Kalocsa.

Oriási házi nyulat

mely 30 font súlyig fejlődik, fiatal 1 kor. 50 fillér, tenyészértetét 6 koronától fölfebb szállit:
Heinrich Schwab Wien.
10—1 Wimmergasse 1.

Örökös állást nyerhet bárki ha védelemmel, ha országyegek részletítésre való eladásán képviselőlet a 10 1
Budapesti Erzsébetvárosi Taka repkénztár Részvénytársaságnál (Budapest, VII. Károly-kört 13) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellőlfoglalkozás is ártóké
Alapítók 7 millió korona

Felosztatik
400 hold kitűnő barna homok szántó pestmegyei kecol közösgben. Holdja 500 korona. Most fizetendő úszdrez két év alatt kéttized, többi tolesztésese kölcsön.
Gauzer Ödön Kalocsa.

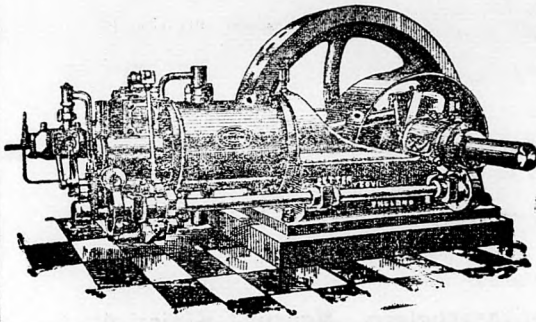
Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget arról, hogy a fővárosban és a debreceni körháza mint indító voltan és most Szentesen letelepedve 1. ker. Rákóczi Ferenc-úca 139. szám alatt működésemet megkezdem. — Kérve a L. hölgy közönséget, hogy részletet vagy betegápolóminőségben partolni kegye-kejdk. Tisztelettel Solyom Erzsébet okl. szülész.

Kiadó 4 esetleg 5 szobás úri lakás
villány és ártaí kút bevezetéssel, ugyanott 2 szobás udvari lakás Sz-Mihály azaz szeptember 29-től kiadó. Te-dakozódní lehet a kiadóba.

Eredeti angol szab. PETERS négyütemű NYERSOLAJMOTOROK

12-1

szab. csőgyújtóval (nem tásszögölővel), precíziós szabályzóval, 2—55. tényleges lóerő teljesítménnyel, gazdasági és ipari célokra a leggyeszebb legbiztosabb és legolcsóbb üzemgépek.

Világhírű ered. DIMLER stabil és lokomobilszerű benzinnmotorok. Elektroangli „OTTO” rendszerű PAZOLD szivógázmotorok, stabil és lokomobilszerű benzinnmotorok.

Ered. amer. „OTTO” rendszerű LAMBERT stabil és lokomobilszerű benzinnmotorok.

Képes árjegyzéket és árajánlatot kívánságra küldünk.

Központi Kereskedelmi és Iparbank Géposztálya

BUDAPEST, V., Váci-körút 26.

Telefon: 164—65.

Az Sürögöncim: „Centralis”

össes gyártmányok állandó gépkínálatunkban megtekinthetők

EREDETI BOLINDER-féle
nyersolajmotorok és
nyersolajlocomobilok

Sürögöncim: Szabók

Telefon: 76-48
132 50

csak
Szabó Emil és Társánál
BUDAPEST, VI. Teréz körút 46. sz.
Benzin motorok. Szivógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. 52-1
Kérjük a címre ügyelni.

PALMA

AVALODI KAUCSUKSAROK

H A Ö N
egy gazdaságos
üzembiztos
kiváló munkateljesítményű

mótoros cséplőkészletet előnyös árral
kedvező fizetési módokkal teljes szavatossággal, beszerzési óhaját, úgy forduljon megkeresésesül

SZÜCS ÖDÖN
Budapest, VI., Nagymező-útca 66.
száma alatti mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalatához mely cég felszólításra árjegyzéket és költségtérítést díjmentesen küld meg.

MAGYAR MÉRLEG-és GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST

IRODA: ERZSÉBET KÖRÚT 41
GYÁR: GYOMBÓI ÚT 40-42

ELSŐRENDŰ
GAZDASÁGI, KÉRESKEDelmi - és VASUTI
MÉRLEGEK
KÉPVISELŐK KÉRESTETNEK.

Szentes város polgármesterétől.

2735—1011. szám.

Hirdetmény.

Felhívom mindazon földbirtokosokat és bérlőket, akiknek lucerna földjük van, hogy lucernás földjükön jelentkező arankát 1911. június hó 10-ig feltétlenül, az ezután jelentkezőket esetenként irtás ki, mert ha ezen időpontra, vagy esetenként az aranka irtást nem teljesítik, hatóságilag fogom a mutatkozó arankát az illető földtulajdonos, vagy bérlő költségére kiirtatni, ezen fölül az 1894 évi XII. t. c. 95 §. k. pontja alapján 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel fogom büntetni.

Az aranka irtás módja közismert lévén, a mennyiben azonban a szakszerű irtásra vonatkozó eljárást bővebben tudni óhajtják, felhivatnak: es iránt forduljanak a mezőőrökhez vagy a gazdasági tanácsnokhoz.

Szentes, 1911. évi április, hó 14-én

17—9 Dr. Mátéfy polgármester

443—1911. szám.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező azon szántóföldek, melyeknek haszonbérleti ideje 1911. szept. 30-án lejár, a helyszínen tartandó nyilvános szóbeli árverésen 1911. okt. 1-től 1917. szept. 30-ig, 6 évre újra haszonbérbe fognak adni és pedig a következő sorrendben:

Augusztus 1-én alsócsordajáráson 1-ső dülöbéli szántóföldek d. e. 8 órákor 1-től 40 parcelláig, d. u. 2 órákor 41—70 parcelláig.

Augusztus 2-án alsócsordajáráson 2-ik dülöbéli szántóföldek d. e. 8 órákor 71—110 parcelláig, d. u. 2 órákor 111—140 parcelláig.

Augusztus 3-án alsócsordajáráson 3-ik dülöbéli szántóföldek d. e. 8 órákor 141—180 parcelláig, d. u. 2 órákor 181—210 parcelláig.

Augusztus 4-én alsócsordajáráson 4-ik dülöbéli szántóföldek d. e. 8 órákor 211—250 parcelláig, d. u. 2 órákor 251—280 parcelláig.

Augusztus 5-én alsócsordajáráson 5-ik dülöbéli szántóföldek d. e. 8 órákor 281—320 parcelláig, d. u. 2 órákor 321—350 parcelláig.

Augusztus 7-én alsócsordajáráson 6-ik dülöbéli szántóföldek d. e. 8 órákor 351—380 parcelláig, d. u. 2 órákor 381—398 parcelláig.

Augusztus hó 8-án alsócsordajáráson 7-ik dülöbéli szántóföldek d. e. 8 órákor 399—428 parcelláig, d. u. 2 órákor 429—443 parcelláig.

Augusztus 9-én alsócsordajáráson d. e. 8 órákor 8-ik dülöbéli szántóföldek 444—473 parcelláig, d. u. 2 órákor IX dülöbéli szántóföldek 474—490 parcelláig.

Augusztus 10-én felsőcsordajáráson vadasi szántóföldek d. e. 8 órákor 491—528 parcelláig, d. u. 2 órákor hékédi szántóföldek és a csatorna melletti szántóföld 529—543 parcelláig.

Augusztus 11-én felsőcsordajáráson szántóföldek d. e. 8 órákor 544—583 parcelláig, d. u. 2 órákor 584—621 parcelláig.

Augusztus 12-én hékédi szőlők mellett a vasút által elvágott szántóföldek d. e. 8 órákor 622—637 parcelláig, d. u. 2 órákor a csordajárásból elvágott szántóföldek 1—31 parcelláig.

Az árverés alkalmával félévi haszonbérleti összeg ovadékként azonnal lefizetendő az árverést vezető gazdasági tanácsnok kezeihez.

Részletes bérbeadási feltételek a gazdasági tanácsnoki hivatalban hivatalos órák alatta bérbeadás alkalmával a helyszínen megtudhatók.

Kelt, Szentes város tanácsának 1911. évi június hó 14-én tartott üléséből.

Dr. Mátéffy Ferencz s. k.
pölgármester.

Pályázati hirdetmény.

V E N D É G L Ő S I A L L Á S R A.

A Szentesi ref. kőr igazgatósága határozatához képest, a kőr helyiségében gyakorlandó korlátolt italmérés és ezzel kapcsolatos teendők végzésére pályázatot hirdetek és felhívom a vállalkozni kívánókat,

hogy ebbeli ajánlataikat a kőr igazgatóságához czimezve hozzám f. évi aug. 1-ig adják be.

A feltételek Dósa Sándor köri jegyző urnál tushatók meg.

Szentesen 1911 július 15

Horváth Jenő
ref. kőr igazgató.

Kéveköto aratógépek és fü kaszálók gabona aratóval

Massey—Harris Comp. Észak-Amerika

a világ legtekéletesebb gyártmányai
állandóan már most raktáron kaphatók.

Hódmezővásárhelyen „Mercúr” Kiniszi-út

11 sz. a. Gépraktárban

a gépek 2 napi próbára is kiadatnak.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett. Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kenes hév viz-forrása, viz hőfoka 49 C. — 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait. Tükör-kád, iszapmód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakoszoba, társalgó-, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként kaonazene, tennispálya, gondozott sétautak 400 holdas park és tenyveserdő. 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomásra naponta. Posta távirat, interurban telefon.

Curtaxe és zenedij nincs. Prospektust küld az Igazgatóság.

Elköltözködés végett

az üzletben levő fűszer, festék, rövidáru és vasárukat, **MIG A KÉSZLET TART, BESZERZÉSI ARON KELL** elárúsanom.

Különösen figyelmébe ajánlom a vásároló közönségnek **KAVÉ TEA TEARUM** és mindennemű **kisntstönfött** ital készletemet, **konyhaedény** és **gazdasági eszközöket, gabonaszakokat és vontatókőteleimet.**

Eladok továbbá, egy teljes

szobabútorot és több bútordarabot,

bolti fiókosállványokat, használt ajtókat és ajtófeleket, valamint több, vegyes nagyságu pálinkás és rumos hordókat.

Spitzer Adolf

Horváth Gy. u. 29.

8—1